

LPGGz

LPGGz op de kaart

Wat doet LPGGz aan de collectieve belangenbehartiging voor ggz-cliënten en naastbetrokkenen?

Missie en visie

Eén op de vier Nederlanders krijgt in zijn of haar leven te maken met een kort of langdurig psychisch of psychiatrisch probleem. Een omvangrijke groep mensen die graag een bijdrage wil leveren aan de samenleving, maar daar zorg en ondersteuning bij nodig heeft in hun streven naar volwaardig burgerschap. Het zijn mensen die recht hebben op gelijke kansen wat betreft inkomen, passend werk, wonen, recreëren en het hebben van een nuttige dagbesteding. Mensen met mogelijkheden ondanks de beperkingen die zij ervaren. Maar daarvoor zijn een aantal essentiële randvoorwaarden noodzakelijk hun wensen en behoeften optimaal te vervullen. Het LPGGz is een koepelorganisatie van 20 aangesloten cliënten- en familieorganisaties in de ggz en maakt zich hard om die wensen en behoeften zo goed mogelijk in kaart te brengen en in overleg met beleidsmakers én uitvoerders te verwezenlijken en te waarborgen.

Het Platform streeft voor zijn achterban naar een volwaardig leven als burger vanuit het besef dat psychische problematiek – tijdelijk of blijvend – diep ingrijpt op alle levensterreinen en zich in alle levensfasen kan manifesteren. Alle inspanningen en ter beschikking staande middelen van het Platform zijn erop gericht om verbeteringen te realiseren in de kwaliteit van leven van cliënten en naastbetrokkenen. Het benutten en ontplooiën van de eigen mogelijkheden van cliënten en het behoud van eigen regie over zijn/haar leven, worden zoveel mogelijk als uitgangspunten genomen.

- **Een volwaardige plaats als burger in de samenleving**

Iedereen heeft het recht op het ontwikkelen van de eigen mogelijkheden en vaardigheden.

- **Gewaarborgde kwaliteit van zorg en ondersteuning**

De wensen en belangen van ggz-cliënten staan centraal. Keuzevrijheid en eigen regie staan voorop met een kwalitatief hoogstaand zorg- en ondersteuningsaanbod.

Kerntaken

Het LPGGz is eind 2005 opgericht met als kerntaken:

1. Landelijke belangenbehartiging en beleidsbeïnvloeding gericht op:
 - Het verbeteren van de positie van mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en hun naastbetrokkenen.
 - Het bevorderen van de participatiemogelijkheden van mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en hun naastbetrokkenen, in het bijzonder voor cliënten met een meervoudige problematiek (comorbiditeit).
2. Het verbeteren van de zorg en maatschappelijke ondersteuning aan mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en hun naastbetrokkenen.
3. De versterking van de competenties van de 20 lidorganisaties ten aanzien van activiteiten als zelfhulp, lotgenotencontact en andere initiatieven, waarbij het benutten van eigen kracht, kennis en onderlinge steun (empowerment) uitgangspunt is.
4. Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van haar leden, met extra aandacht voor de belangen van de lidorganisaties die cliëntgericht zijn.

Beleidsthema's

LPGGz is de belangrijkste gesprekspartner in de samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders. Wij onderhouden structurele relaties met ministeries, de Inspectie en diverse brancheorganisaties. Wij werken nauw samen met andere cliëntenorganisaties. Wij streven daarbij naar beleidsbeïnvloeding en -ontwikkeling op de alle relevante ggz-thema's, zoals:

Veranderingen in het zorgstelsel (ZVW, AWBZ)

De overheveling van een belangrijk deel van de ggz naar de Zorgverzekeringswet (ZVW) en de introductie van de DBC-systematiek brengen veel veranderingen teweeg. Het LPGGz is nauw betrokken bij de monitoring daarvan, met name wat de gevolgen voor cliënten (kunnen) zijn. We kijken daarnaast naar PGB-mogelijkheden binnen de ZVW. Ook in de AWBZ verandert er veel. De introductie van de zorgzwaartebekostiging (zzp) bijvoorbeeld. Ook praten en denken wij mee over de toekomst van de ggz in de AWBZ. We geven voorlichting aan onze achterban over de vele veranderingen in de zorg.

WMO & Programma Lokale Versterking

Het programma Lokale Versterking van het LPGGz houdt zich bezig met het versterken van de positie van cliënten op regionaal en lokaal niveau; er zijn momenteel 36 cliëntgestuurde initiatiefgroepen succesvol actief. We beogen dat er binnen elke gemeente WMO-raden worden opgericht waarin voldoende kennis van ggz-problematiek wordt ondergebracht. Tevens streven wij naar versterking van groepen cliënten d.m.v. 'empowermentprojecten' en lokale en/of regionale participatie in overlegstructuren. We hebben aandacht voor de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen, verslaafdenzorg en vrouwenopvang. Meer aandacht dient ook uit te gaan naar (zwerf)jongeren en cultuurspecifieke ggz-problematiek (niet-westerse allochtonen, migranten).

Versterking rechtspositie cliënten en naastbetrokkenen in de ggz

Vanuit de overheid is er in het kader van de stelselwijziging ook veel aandacht voor het versterken van de rechtspositie van cliënten in de zorg. LPGGz is samen met andere cliëntenorganisaties betrokken bij het recente VWS programma 'Zeven rechten voor de cliënt in de zorg'. Wij werken aan de totstandkoming van tweezijdige algemene leveringsvoorwaarden in de ggz.

Dwang en Drang

LPGGz is van mening dat onvrijwillige zorg zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Bijvoorbeeld door alternatieven te ontwikkelen voor separatie, door preventie te stimuleren en door vroegsignalering via bijvoorbeeld (F)ACT teams. We benadrukken daarbij het belang van de patiëntvertrouwenspersoon (PVP). LPGGz neemt deel aan (doorbraak) projecten van ZonMw. We zijn betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied. Wij organiseren studiemiddagen en hebben een eigen project waarbij we met ggz-instellingen werken aan bewustwording en cultuurverandering. Ook richten wij ons op suïcidepreventie.

Forensische psychiatrie

Helaas komt een (klein) deel van de mensen met ggz-problematiek in aanraking met justitie. Ook hier is kwalitatief goede zorg en ondersteuning van wezenlijk belang. Wij pleiten voor betere, goed aansluitende ondersteuning en nazorg na detentie (of afkicktrajecten), zodat mensen structureel op het goede spoor blijven en (de kans op) terugval of recidive verminderd wordt.

Kwaliteit van de zorg en zorginkoop

LPGGz werkt aan transparantie in de zorg. Zo hebben wij met de Inspectie Volksgezondheid toegewerkt naar de huidige Basisset Prestatie-indicatoren. Een traject dat de eerstkomende jaren zal worden verfijnd en uitgebreid. Ook zijn wij betrokken bij de ontwikkeling van 'Consumer Quality' (CQ) vragenlijsten in de ggz. De kwaliteit van zorg zoals die door cliënten wordt ervaren en de effectiviteitsmetingen van zorgproducten, zijn belangrijke graadmeters. LPGGz wil met de koepels van zorgverzekeraars en zorgaanbieders samenwerken aan een kwaliteitstraject voor de zorginkoop zodat ook de wensen en (ervarings)deskundigheid van onze

achterban worden betrokken bij zorgcontractering. Met het project 'Op je tellen passen' willen wij de wensen van onze achterban inzake belangrijke complementaire interventies voor het voetlicht brengen bij zorgverzekeraars. Daartoe wordt een 'digitale zorginkoopgids' ontwikkeld. Wij willen de implementatie van die interventies bevorderen om zo de ggz-zorg te innoveren.

Arbeid- en maatschappelijke participatie

Mensen die te maken krijgen met ggz-problematiek ondervinden vaak (tijdelijke of structurele) nadelige gevolgen ten opzichte van hun arbeids- en maatschappelijke participatie. Toeleiding tot (vrijwilligers) werk en mogelijkheid tot gerichte (her)scholing zijn dan een vereiste. Ook (zwerf)jongeren met mentale problematiek dienen ondersteuning te krijgen bij het vinden van passende werkgelegenheidstrajecten en ook tijdens die trajecten voldoende begeleid te worden. Te denken valt hierbij aan jongvolwassenen met ADHD, PDD-NOS en autisme-spectrumstoornissen en aanverwante pervasieve ontwikkelingsstoornissen. Ook zij verdienen een plaats in de samenleving en passend werk. Gerichte scholing, ondersteuning en begeleiding moet dat mogelijk maken om verstopping van de Wajong verder te voorkomen.

Sociale zekerheid

Veel cliënten in de ggz leven langdurig van een minimuminkomen of zelfs, bij intern verblijf of opname, van een zakgeldregeling. Zo is er een grote groep Wajongers die kampt met een stapeling van zorgbetalingen waardoor schuldproblematiek kan ontstaan. LPGGz werkt aan de verbetering van hun inkomenspositie. Naast mogelijkheden voor betaald werk, kijken we naar de toegankelijkheid van bestaande compensatieregelingen bijvoorbeeld via de belastingen. We zijn tegen het verhogen van de eigen bijdrage in de zorg.

Jeugdzorg

De jeugd heeft de toekomst wordt altijd gezegd. Jaarlijks kloppen steeds meer ouders aan voor hulp bij de Bureaus voor Jeugdzorg en/of de Jeugdpsychiatrie. Kinderen met o.a. ADHD, PDD-NOS en autismespectrumstoornissen hebben veel aandacht en zorg nodig. Dat geldt ook voor kinderen met angst- en eetstoornissen, depressies en overige psychische en psychiatrische aandoeningen. Hoewel de laatste jaren veel vooruitgang is geboekt met vroegdiagnose en vroegsignalering zijn de lange wachtlijsten, gebrek aan zorg-op-maat en ketenzorg onbegrijpelijk. Ouders van kinderen in de jeugd-ggz moeten financieel, emotioneel, mentaal en fysiek alle zeilen bijzetten. LPGGz vraagt aandacht voor de posities van deze kinderen én hun ouders. Beter aansluitend onderwijs is een belangrijke randvoorwaarde voor een (succesvolle) toekomst van deze kinderen en biedt gedeeltelijke zorgontlasting van de ouders. Hier is veel ondersteuning op maat noodzakelijk.

Familiebeleid

LPGGz heeft naast cliënten ook naastbetrokkenen in het vizier; dat zijn de zwaarbelaste mantelzorgers. Familieleden kunnen een belangrijke rol spelen bij de zorg voor en ondersteuning van een cliënt. LPGGz heeft daarom met diverse andere veldpartijen de 'Modelregeling betrokken omgeving' opgesteld, waarin op zorgvuldige wijze de rol van naastbetrokkenen in de ggz is vastgelegd. Ook houden wij ons bezig met onderwerpen als respijtzorg en de landelijke invoering van familievertrouwenspersonen. Samen met Mezzo is een speciaal project opgezet voor de kennisverbreding van ggz-problematiek bij de regionale en lokale afdelingen van de bureaus Mantelzorg. Dit dient nog uitgebreid en vervolgd te worden.

Verslavingszorg

Verslaving gaat vaak gepaard met veel persoonlijke en maatschappelijke problematiek, waarbij vaak onterecht alleen de overlastgevende aspecten in de schijnwerper staan; er bestaat veel meer stille verslaving. Preventie en voorlichting vanaf zeer jeugdige leeftijd spelen een belangrijke rol om verslaving, dubbelproblematiek en verloedering te voorkomen. De overheid en gemeenten maken bij hun voorlichtende en regisserende activiteiten te weinig gebruik van de kennis en expertise die cliënten zélf bezitten. In samenwerking met de G43, Werkgroep Landelijke Toegankelijkheid en aanbieders verslavingszorg en maatschappelijke opvang gaat de Klankbordgroep MO/VO/VZ hier initiatieven voor ontwikkelen. Samenhang in hulpverlening en ketenzorg op het gebied van wonen, werken en welzijn is voorwaarde om uitval te

voorkomen en maatschappelijke participatie mogelijk te maken. Het LPGGz heeft via lidorganisaties en vanuit de Klankbordgroep Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Verslavingszorg een groot landelijk netwerk van cliëntenvertegenwoordiging opgebouwd. De klankbordgroep maakt deel uit van het Programma Lokale Versterking GGz WMO.

Beeldvorming ggz

Er is nog veel te doen op het gebied van beeldvorming rondom psychiatrische aandoeningen en psychiatrisch patiënten (wij spreken liever over 'cliënten'). Bewustwording en begrip kweken bij de 'normale Nederlander' hoort daar zeker bij, maar ook emancipatie van de ggz-cliënt door schaamtegevoelens te leren overwinnen. Veroordeling en afwijzing worden bij alle partijen veroorzaakt door onbegrip en gebrek aan kennis. Daar ligt, samen met diverse andere organisaties, nog een grote taak op het LPGGz te wachten omdat wij streven naar volwaardige emancipatie en burgerschapsontwikkeling van de (ex)ggz-cliënt. Door middel van doelgroep-specifieke campagnes op allerlei niveaus, het instellen van werkgroepen en het voeren van (ludieke) acties, kan daar wat aan gedaan worden.

Ondersteuning aan leden

Het Platform wil de krachten van de lidorganisaties bundelen waarbij elkaars sterke punten worden benut en het delen van kennis en deskundigheid centraal staat. Wij faciliteren ook een aantal werkgroepen waarin leden van onze achterban zitting hebben:

1. Werkgroep Zorgverzekeringen
2. Werkgroep Dwang en Drang
3. Werkgroep Werk en Inkomen
4. Werkgroep Mantelzorg (en Respijtzorg)
5. Werkgroep Kwaliteit
6. Werkgroep Lokaal Beleid

Zelfhulp en lotgenotencontact: empowerment

Het Platform stimuleert (zelfgestuurde) activiteiten als zelfhulp, lotgenotencontacten en andere cliënten- en familie-initiatieven waarbij het benutten van eigen kracht en kennis en onderlinge steun een belangrijke rol spelen. Deskundigheidsbevordering vindt plaats via werkconferenties.

Congressen, (werk)conferenties en studiedagen

Het LPGGz faciliteert de werkgroepen niet alleen op praktisch en secretariaal niveau maar organiseert samen met de werkgroepen naar wens en financiële mogelijkheden, congressen, (werk)conferenties en studiedagen. De uitkomsten daarvan worden in diverse publicaties, de website en het jaarverslag weergegeven.